

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Rojaki!

Priporočani so Vam sledeči gospodje za poslance:

I. Za kmetske občine:

1. Za okraj okolice Ljubljanske in Vrhniko: gosp. dr. **Jan. Bleiweis** in gosp. **Luka Robič**, finančni nadzornik, oba dozda poslance.
2. Za okraj Kamnik in Brdo: gospod **Luka Svetec**, notar v Litiji, bivši poslanec.
3. Za okraj Kranj, Tržič in Loko: gosp. **Oton Detelja**, veliki posestnik pri sv. Duhu in gosp. **Karel Klun**, duhovnik in mestni odbornik v Ljubljani.
4. Za okraj Radovljico in Kranjsko goro: gospod dr. **Jožef Poklukar**, posestnik v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
5. Za okraj Postojno, Planino, Senožeče, Lož in Bistrico: gospod dr. **Valentin Zarnik**, odvetnik in bivši dež. poslanec in gosp. dr. **Josip Vošnjak**, zdravnik in državni poslanec v Ljubljani.
6. Za okraj Vipavo in Idrijo: gospod **Matej Lavrenčič**, posestnik na Vrhpolji pri Vipavi, bivši deželni poslanec.
7. Za okraj Novomesto, Kostanjevico in Krško: gospod **Viljem Pfeifer**, župan in posestnik v Krškem, državni poslanec.
8. Za okraj Trebnje, Zatičino, Žužemberk, Mokronog, Litijo in Radeče: g. grof **Josip Barbo**, veliki posestnik v Rakovniku, državni poslanec in bivši deželni poslanec, gosp. **Alojzi Kobler**, župan in posestnik v Litiji in gosp. **Franc Potočnik**, stavbeni svetovalec in mestni odbornik v Ljubljani.
9. Za okraj Kočevje, Lašče in Ribnico: gospod **Karel Rudež**, veliki posestnik v Ribnici in gospod **Primož Pakiž**, posestnik v Zamostcu, oba dozda deželna poslance.
10. Za okraj Črnomelj in Metliko: gospod **Anton Navratil**, posestnik v Metliki.

II. Za mesta in trge:

1. Za Kranj in Loko: gospod **Karel Šavnik**, lekar in župan v Kranju.
2. Za Tržič, Radovljico in Kamnik: gospod **Mihael Stare**, veliki posestnik v Mengšu.
3. Za Novomesto, Kostanjevico, Krško, Črnomelj, Metliko in Višnjogoro: gospod **Peter Grasselli**, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
4. Za Postojno, Vrhniko in Lož: gospod **Adolf Obreza**, posestnik in trgovec v Cerknici, bivši deželni poslanec.
5. Za Idrijo: gospod dr. **Ludevik Jenko**, zdravnik v Ljubljani.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 3. julija. Vojni minister turški Redif-paša je denes odšel v Šumlo.

Turki, ki so stali v Aziji pri Zevinu, prišli so ofenzivo in šli Rusom nasproti po potu proti Karsu.

London 3. julija. Angličanska vojna flota osrednjega morja je odplavala v carigradsko Besikabay. Vladni „Standard“ pravi, da to gibanje je samo navadna naredba za previdnost, a da nima nobenega namena podpirati Turčije. „Morning Post“ poroča, da bode ta angleška družina vojnih ladij še pomnožena.

Carigrad 3. julija. Vsak dan se od tukaj pošiljajo novi vojaški oddelki na bojišče. — Boji okolo Siščova (Sistovo) se nadaljujejo. Tam Rusi velike vojske zbirajo. Glava ruske te vojske, ki je bila obrnena in je napredovala proti Bjeli, bila je od Turkov, kateri drže Bjelo posedeno, nazaj vržena.

Peterburg 2. julija. Oficijalno. Ruski most čez Dunav pri Zimnici bode 2. jul. dogotovljen. Rusi še vedno na drugo stran

prehajajo. Turki se od 27. junija pomikajo v Tirново in Ruščuk nazaj. Dozda te dni nij bilo boja.

Peterburg 2. julija. Z azijskega bojišča poroča oficijalni telegram ruski: General Melikov je ukazal generalu Heimanu zasesti Milleduz, da Muktar-paši zabrani na pomoč priti Karsu, in da bode generalu Tergusakovu mogoče živeža prinesiti v Alaškert. General Komarov je pretepel 28. junija 3000 Turkov pri Ardanoč-Bacu in se je povrnil potem, ko je naplenil cel šotorski tabor in živež turški, — v Ardahan nazaj.

Bukurešt 2. julija. Glas je počil, da so Rusi vmarširali uže v Tirново.

Bukarešt 2. julija. Kanonsko streljanje mej Gjurgjevim in Ruščukom čez Dunav, od jednega brega na drugi, se vedno nadaljuje. Obe mesti ste uže skoro razsuti in sežgani.

Dunaj 1. julija. Vladna „Mont. Rev.“ poroča iz Kotora, da se Turki pod Sulejmanpašo in Ali-Saibom napravljajo zopet Črnogorce napasti, gredoč od Podgorice proti Žabjaku. Črnogorci jih pripravljene čakajo.

Cetinje 2. julija. Črna gora dosedaj nij bila nikakor pobita na zemljišču črnogorskem, od 23. junija nij nijednega Turčina, razen mrtvega in zarobljenoga. Laž je „Neue freue Presse“, da črnogorske familije beže v Avstriju. Ne samo, da nijednej to nij na pamet nije prišlo, nego su i one nekolike familije na levej strani Zete, koje su se bile predhodno uklonile, povrnile se precej na svoja ognjišta. — Mehmet Ali paša, koji je sa 15.000 vojnici prodirao od Novogapazara je popolno potolčen v predprošli ponedelek blizu kloštra Morače in poden tja do više Kolašina, gder i denes nepremično stoji. — Vojska Boža Petrovića obdržala je najsajjnije pobjede (zmage) u treh bitkah, u kojih je Ali-Saibpaša več ko 4000 ljudi izgubil. Prolaz skoz Dugo i Ostroški tesnac koštao je Sulejmanpašo preko 8000 samo mrtvih, a ranjenikov turških je polno v Podgorici, Metkovići in Trebinji. — Vojskovodstvo črnogorsko bilo je uže naprej zaključilo, da ogromnej nadmočnosti Sulejmanovej nastaje na pot, nego, da jo bojem neprestano spremlja do Spuža i kolikor više oslabi turško vojsko, pa se le onda zjedinja na vojska črnogorska, da prevzame

odločno borbo proti zedinjeni, ali na pol oslabiljeni Sulejmanovej in Saib pašinej vojski, koja še denes nepomično stoji pod Podgorico, kar najbolje svedoči njen poraz, kjer, ko bi ona porazila bila črnogorsko vojsko, sigurno se ne bi na tej slavi zaustavila i ne bi sovršeno očistila črnogorsko zemljišče i pustila tudi same pozicije, koje je kod Spuža imela. Zbog tega, ker je ogromna nadmoćnost turška s treh strani in s šest mjest udarila istodobno na Črnogoro, moralo se i črnogorsko na troje razdeliti i sbog te razdeli odločila se je Črna goča na ta ratni plan, koji je sjajno izvela junačtvom brezprimjernim u historiji črnogorskoj, držeći u ostroškom prolazu na prostoru samo od četiri ure dolgem trikrat večjo silo turško polnih devet dnij v neprekidnoj in najžeščeji borbi.

A sedaj tekar nastaje vprašanje: hočejo li iti Turci proti Cetinju, koje mesto su neki u smešnej strasti uže obsodili na propast, ali bodo Črnogorci Turke tam spremili, odkod su i došli. Naj ovo verno predstavljanje stvarij posluži za opovrženje tolikih neosnovanih vesti in hotimičnih izmišljenj s črnogorsko-turskog bojišča. (Glej 4. stran.)

Vojska.

„Zadnja oznanila z Dunava so probudila največjo pozornost cele Evrope. Rusi so poseli na več straneh Dunav in bijejo krvav boj s prokletim sovražnikom našim. Vroča molitev trepeče iz naših ust do Najvišjega, da blagoslovi orožje hrabrih ruskih vojakov, da osvobodi naš (slavjanski) narod od gnjusnega jarma, da ga pripelje k svobodi in omiki.“ Tako začena hrvatski glavni časopis svoj prvi članek pretečenega ponedeljka in s svojimi besedami nam Slovencem besede z jezika jemlje. Mi ravno tako mislimo.

Zgoraj stoječi naši telegrami poročajo, o naj zadnjih napredkih slavjanske vojne. Vidi se iz njih, da Turki uže sami konstatirajo silno nabiranje Rusov v (dozdaj) turškeje Bulgariji, kjer tudi sami večjo bitvo pričakujejo. Kar poročajo o svojem „odbitju“ Rusov pri Bjeli, bode najbrž le kakov manjši boj s pregledujočimi ruskimi predstražami. Vendar smo uže zapored mi omenjali, da brez silne krvi se Rusom valjda ne bode posrečilo oboriti obupnih Turkov. Le ti se bodo ostro in divje branili. Za to je sam njih vojni minister v Šumlo prišel ohrabrit turško vojsko.

Od Dunava se piše „Pol. Corr.“ sledeče: Tajnost ruskega prehoda, o kateri se je toliko govorilo, je odkrita; Turki vedo, kje mogo zadeti turško glavno moč, in so v takem položji, da pod jako ugodnimi pogoji lahko bijejo odločilno bitko; da-li pa se mnogo važneji v odnošaji živečih močij ležeči pogoji obračajo na korist Turkom, je drugo vprašanje.

Najbližji turški oddelki, ki bi lahko pritekli pobijati prešle Ruse, stoje pri Šumli, kakih 60.000, pri Vidinu čez 30.000, pri Sofiji okolo 10.000 mož. Ker pa so oddelki pri Vidinu in Sofiji tako daleč, (okolo 25 milj), ne more se jih zraven računati, in od 94.000 mož oddelkov pri Ruščuku in Šumli mora jih ostati 24.000 za tvrdnjavske posadke; torej Turki v najugodnejšem slučaju komaj 70.000 mož lahko zležejo skupaj za bitko, ki bi bila prve dni meseca julija. Številna presila bode torej gotovo na strani Rusov. Da bi pa jo odvagala boljša kakovost in boljše voditeljstvo na turške strani, tega po sedanjih izkustvih nij lahko misliti.

Torej se tudi sme dvomiti, da-li bodo

Turki takraj Balkana iskali fakičnega odločenja. Samo jeden nesrečen dan, pa bodo Turci, ker so tako slabo organizirani, tako strti, da protivnikom Balkan stoji odprt.

Tako daleč pa se bodo Turci težko da zmotili, kajti akoravno njihovi generali nemajo posebnega vojaškega nadarjenja, v temporiziranji so mojstri, in so uže politično in vojaško več nego jedenkrat imeli korist od tega. Poleg tega še konstatiramo, da ruski odelki, ki ob obeh straneh Dunava od Galaca in Braiova prodirajo, zadenejo tvrdnjavski trikot, a glavna moč, ki prehaja pri Zimnici, se ga ogne. Operacija je videti dobro izpeljana, da-li pa bode izvedenje vredno načrta, to je drugo vprašanje. Ruska armada je zadnjih 15 let reorganizirana, potem dvakrat podvojena, torej v vsem in v vsakem mlada in je še dolžna dokazati svojo vojno sposobnost.

Od črnogorskega bojišča se angleškim „Times“ telegrafira 25. jun.: Turške izgube v zadnjih bojih se računijo na 10.000 mož, a Črnogorci so le 1000 ranjenih in mrtvih imeli. Sulejman paša si je na zapadu od Spuža tabor naredil. Vojska Mehemet Alijeva se v Sienico nazaj pomika. Turški napad od Skadra sem je negotov, ker turški rekruti ne hote naprej hoditi. Poročilo, da so Rusi prešli Dunav, povzdignilo je Črnogorcem pogum in izpreminja ves položaj. Navdušenje je veliko in dežela bode vse žrtve prinašala, katere jej položaj stvari naklada.

V Aziji pa je tudi po denašnjih poročilih videz tak, kakor da bi bili Rusi prisiljeni, ustaviti dozdej svoje napredovanje proti Erzerumu, ker je Muktar-paša tačas dobil toliko pomoči iz notranje Azije, da so njemu nasproti stoječi Rusi bili v manjšini. Vendar Turki ne morejo prav o nobenem vspehu govoriti, dokler obkoljenega Karsa ne osvobode. Tudi je vidno, da vojska v teh krajih brez cest in dobrih potov silno težavno živež za soboj vozi in je uže zarad tega zadrževana v hitrem napredovanji.

Kakšni so nemškutarski poslanci.

„Der Regierung keine Verlegenheiten bereiten!“ to je geslo in vodilo nemških državnih poslancev, zlasti kranjskih gg. Deschmann, Hočevan, dr. Schaffer, dr. Suppan, kateri so izstopili iz naprednega, vladi ne popolnem udanega kluba, „fortschrittsclub“, in vstopili v vladni klub levice, ker čutijo v sebi poklic prikupiti se ministerstvu. To veselje bi se jim še privoščilo, ko bi le ne s svojo udanostjo včasih korist dežele, za katero so dolžni v prvej vrsti se potegovati, v nemar pustili.

Koliko nam škoduje postopanje nemških poslancev v političnem obziru, nij treba razlagati mislečemu bralcu; povedana naj pa bodeta tukaj dva slučaja, ki kažeta, da so tudi v materijalnem obziru nasprotniki naših deželnih interesov.

Ko je ondan v državnem zboru posvetovalo se o tako imenovanej oderuškej postavi, in ko je slovenski poslanec V. Pfeifer z ozirom na žalostne razmere naših kmetov posebno na Dolenjskem glede oderušstva nasvetoval, da bi se za Poljsko in za Bukovino nameravana oderuška postava raztegnila tudi za kranjsko deželo; namesto da bi nemški poslanci razglaševali in podpirali potrebo enake postave, je še [dolenjski poslanec g. Dežman skušal zavriniti potrebo te postave za Kranjsko.

Dalje je slovenski poslanec V. Pfeifer dne 12. junija 1877 v državnem zboru sprožil žalostno resnico, da je samo v petih sodnijskih okrajih (v Črnomlju, Metliki, Novem mestu, Kostanjevici in Krškem) leta 1876 zavoljo zaostalih davkov bilo prodanih 59 kmetijskih posestev, izmej katerih je c. kr. davkarija v Črnomlju na licitandi kupila tri, vsako za pet goldinarjev.

Ko je bila razprava o tem predlogu 12. jul. t. l. kako bi se vedno rastoči revščini ubranili, in kako bi se odvrnile vedne prodaje kmetij zavoljo davkov na Kranjskem, zlasti na Dolenjskem in je poslanec Vilj. Pfeifer za pripomočke nasvetoval, da se gruntni davek na Kranjskem primerno (k drugim deželam) zniža, da se davki na kmetih še le po žetvi in trgatvi izterjujejo in da se občinam iz državne kase naklonijo brezobrestna posojila za gospodarje za nakup potrebne živine, niso imeli nemških poslanci ne ene besede za ta predlog, še podpisati ga niso hoteli, dasi ravno so bili od V. Pfeiferja naprošeni (gg. Dežman, dr. Schaffer) — se ve da, kako bi se bili „na zgoraj“ zamerili, ko bi bili z rahlo besedo podpirali omenjeni nasvet poslanca V. Pfeiferja.

Ali so taki poslanci, kateri se rajši prikupijo ministrom, kakor pa da bi skrbeli za blagor dežele, katera jih je poslala v državni zbor, pravi zastopniki te dežele, naj presodi razumni volilec sam.

Mi smo zdaj pred volitvami to o nemškutarskih državnih poslancih omenili zato, ker se pri deželni volitvah isti Dežmanje, Supanje, Hočevanji itd. silijo in ljudstvu dobrikajo. Izpoznajte jih!

Proglas ruskega carja Bolgarom.

Car slavjanski osvoboditelj je izdal sledeče pismo:

„Bolgari! moje vojske so osvobodile Dunav in stopajo denes na vašo tla, na katerih so uže več nego enkrat borile se za izboljšanje osode krščanskih prebivalcev balkanskega polostrova. Zvesti svojim zgodovinskim izročanjem, iz ozke in večstoletne zveze s celin pravoslavnim ruskim narodom vedno novo moč zaje-maje, posrečilo se je mojim pradedom, da so se svojim uplivom in se svojo močjo zapored osigurali osodo Srbov in Rumunov, pozvaje te narode k novemu političnemu življenju. Čas in odnošaji sočutja Rusije do sovernikov v iztoku niso zmanjšali; vedno ima taisto ljubezen in skrb za vse člane velike krščanske rodbine na balkanskem poluostrovu.

„Svojeji pridnej vojski, kateri ukazuje moj ljubljani brat, veliki knjez Nikolaj Nikolajevič, izročil sem nalog, da zavaruje pravice vaše narodnosti, one posvečene pravice, ki so neobhodni pogoj za mirno in pravilno razvijanje celega državljanskega življenja. Teh pravic si niste pridobili z močjo oroženega upora, nego za ceno stoletnih muk, za ceno mučeniške krvi, s katero ste vi in vaši pradedi uže stoletja napajali domovinska tla.

„Stanovniki bolgarske zemlje! Naloga Rusije je ta, da zida, a ne da podira. Ona je po sklepah božje previdnosti pozvana, da vse rodove in vse verzakone v različnih oddeljenjih Bulgarije, kjer prebivajo stanovniki najrazličnejšega rodu in zakona, da vse te rodove v miru sprijatelji. Znaprej bode rusko orožje vsakega krščana proti vsakemu nasilstvu bra-

nilo. Vsako oškodovanje njegove osebe in njegovega imenja, naj prihaja od kogar hoče, bode kaznovano. Za vsakim zločinom pride neprizanesljivo kazen. Življenje, svoboda, čast in imenje vsakega krščana mora se enakomerno varovati, naj bode katerega obreda hoče. Toda nikakor ne bode osveta vodila naših dejanj; čuvstvo stroge enakosti samo bode merodajno, in trdna volja, da se postavi polagoma red in pravica na mesto nereda in samovoljnosti.

„Vam pak, bolgarski muzelmani, tudi dajem dober opomin. Žal mi je, da spominjam na zločine in samosilstva, katere so mnogi izmed vas zakrivali nedavno proti neoroženim krščanom. Teh strašnih činov se ne da pozabiti; toda ruski urad neče vas vseh odgovornih delati za zločine nekaterih vaših sovornikov. Redna in nepristranska pravica bode zadela le one zločince, kateri niso bili kaznovani, akopram so bila njih imena vaše vladi popolnem poznana. Podvrzite se popolnem opravičenim terjatvam uradov, kateri se bodo povsod postavili, kamor pridejo moje vojske. Izvajajte poslušno njihove ukaze. Bivajte mirni člani družbe, ki je pripravljena, da vam da vse dobrote pravilne organizacije. Vaše vere se ne bode nobeden dotikal; vaše življenje in vaše imenje, življenje in čast vaših rodbin nam bode sveta.

„Bolgarski kristijani! Vi ste doživeli vekomaj imenitne dneve! Ura vašega osvobojenja od muzelmanskega samosilstva je končno odbila. Dajte svetu vzvišen vzgled krščanske ljubezni. Izročite vaše prejšnje notranje razpore pozabljivosti, in obzirajte se vestno na postavne pravice vsake narodnosti, združite se kot bratje v veri v čuvstvu sloge in bratovske ljubavi, ki so same trdna podloga trajnega poslopja. Stisnite se pod senco ruskih praporov, katerih zmage so tolikrat odmevale preko Dunava in Balkana. Podpirajte rusko orožje, varovajte ga goreče z vsemi močmi in vsemi pripomočki, ki jih imate na razpolaganje. S tem boste služili svojej lastnej stvari, svetelj reči prerorenja svoje domovine.

„Povsodi, kamor prodero ruske vojske v notranje dežele, bode se turška sila nadomestila z redno organizacijo. Rojaki bodo kmalu pozvani, da pod voditeljstvom posebnih uradov delavno sodelujejo, in nove bolgarske legije bodo zrno lokalne oborožene moči, ki bode imela vzdržavati red in varnost. Gorečnost, katero boste pokazali, da pošteno služite svojej domovini in nepristranost, katero boste kazali izpolnovaje to sveto dolžnost, pokazale bodo svetu, da ste vredni osode, katero vam je Rusija uže toliko let za ceno tolikošnih žrtev pripravljala. Poslušajte ruski urad, zvesto izpolnite njegove naredbe, v tem je vaša moč in vaše spazenje.

Ponižno molim Najvišjega, da nam dodeli zmago črez sovraga krščanstva in da blagoslovi našo pravično stvar. Aleksander.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. julija.

Sedaj imajo odbori in pododbori za *narodbo* z Ogersko seje in posvete. Denes imata baje oba pododborata regnikolarne deputacije, avstrijske in ogerske, skupno sejo, da se bosta poskusila razumeti.

Vnanje države.

Najvažnejši akt politične in historične veljave je oklic ruskega carja na *Bolgare*,

ker kaže, da sveta slavjanska Rusija gre res na razbitje gnijele turške države in na osnovevanje malih slavjanskih držav, prvič Bolgarije. Slava!

Srbkemu knezu je baje ruski car rekel v Ploještah. (če je angleški dopisnik v „Daily News“ prav poudčen) te le besede: „Jaz vam želim naravnost dopovedati, da razmere ne dopuščajo nobene soakcije od strani Srbije. Ona mora mirna, prav mirna ostati. Najbolje je, da greste v svoje glavno mesto in svojim ljudem poveste, kar sem jaz vam povedal in potem mirni ostanete, prav mirni. Mi Srbije v primernem trenutku ne bomo pozabili.“ Knezu, pravi dopisnik, to nij bilo všeč.

Zopet so začeli zlasti Angleži govoriti in pisati o sklepanji *miru*. Rusi pa v svojih novinah strastno odbijajo take angležanske ponudbe. „Mi nismo zastoj meča potegnili, ne zastoj, ali za eno lepo besedo milijone žrtvovali.“ Orientalno (slovansko) vprašanje se mora resno reševati začetni in se bode.

Na *Francoskem* se tudi pripravljajo na volilni boj: vlada in republikanci. Vlada bode, kakor je videti, vse strune napela, postavnost gazila, uradnike terorizirala, strahljivce strašila, omahljivce plašila, da bi le poštene republikance odrinila iz večine.

Iz *Pariza* se brzojavlja 2. julija, da je francoska vlada v Parizu zaprla španjske strankarske vodje Zorillo, Lugunfra in Muneza, ker so ostro govorili zoper španjsko in francosko vlado! — Torej francoski Mac-Mahon uže beriča dela za španjskega kraljička Alfonza!

Iz *Berlina* se oficijozno zagotavlja, da če Nemčija prepove konje izvažati, stori to le iz poljedelskih, ne pa iz vojaških uzrokov. — Sosedje pa imajo uzrok, Nemcem ne vsega na besedo verjeti.

Dopisi.

Iz Idrije 1. julija [Izv. dop.] Opravičeno je, če gleda slovenski svet na Idrijo sedaj, ko bide sveta naša slovenska stvar tako hud in preodločen boj; opravičeno je upanje, katerega stavi marsikak rodoljub na možate, vrle, narodne meščane idrijske, opravičena je nadeja, da Idrija ne bode podrla po preteku nekaj mesecev tega, kar je s takim trudom srečno dosegla! — A vendar, pripoznajmo naravnost, precej s početka, kako zopet drugačne razmere so pri nas sedaj. O Idriji govoriti je teško; kaj pozitivnega se o njej celo ne more reči, kajti zabiti se ne sme nikdar, da Idrija hrani v svojej sredi lepo kopico mož, kateri so denes največi narodnjaki, jutri pa obračajo plašč za vetrom. O, da bi imela Idrija za zmirom moža, kateri bi čuval vedno nad prebivalci in jih vodil z gorečo, prepričevalno besedo v boj volilni, da bi jim odpiral oči posebno v takih trenutkih, ko se bližajo volilcu najljutejši sovražniki njegovi, kateri nemajo sicer še lepe, prijazne besede ne za njega, katerim je sicer vse drugo preje na mislih, kakor pak izboljšati stanje kogar koli si bodi! — Pregovor pravi: izkušnja uči, a pri nas se dosedaj menda še nij posrečilo tem besedam, da bi segale v srce slehrnega idrijskega volilca. List volilcev za deželni zbor imam pred soboj! — Čuj slovenski svet: Nikjer bi ne bila zmaga narodna tako lehka, kakor v Idriji, ako bi le **pomislili meščanje: da še niti jednemu se nij izpolnilo to, kar se mu je navadno obljubilo za časa volitev.**

Volilci idrijski so namreč: uradniki rudarski, sodnijski, gozdarski, davkarski, duhovščina, učitelji, penzionisti, meščanje. — Sami meščanje bi zadostovali za zmago narodno,

ako bi se jih ne odtegnilo nekaj volitvi, in ako bi nekateri ne verjeli obljubam nekaterih znanih gospodov, ki imajo sedaj toliko letanja od hiše do hiše, in toliko sladkih besedij, da se človek mora res čuditi, kako je sploh mogoče, da se le jeden meščanski volilec more najti, da gre na limanice ljudem, kateri nemajo moštva za to, da bi držali besedo. Naj vendar gospodje meščani blagovoljno pomislijo, koliko se je obljubovalo 1873. leta, ko so bile direktne volitve v državni zbor; l. 1874., ko smo se mi zdržali volitve in so volili drugi g. Gariboldija; zadnje volitve v mestni zbor idrijski so nam še predobro v spominu, kakor da bi bilo treba opozorovati na nje. Kedo je dobil kaj za to, da je volil z nekimi gospodi? Ni hče drugi, kakor brivec Flipe Kržič, a kar je on dobil, nema ravno posebne vrednosti. Kaj pak je s krčmarjem g. Pelegrinijem? — Se nij li morda njemu obljubilo, da ostane v tistej hiši, ako ne voli narodno? — Da! — A kje je sedaj g. Pelegrin? — „Wir schauen nicht auf Thaten, sondern auf's Herz,“ tako so dejali tisti gospodje in g. Pelegrin **moral** je iti iz stanovanja. G. Pelegrin, pošten mož, dejal je takrat, ko ga je narodna stranka postavila za kandidata: odpustite, ta pot ne morem drugače, „ako mi leto gor dajo,“ nemam kam iti z gostilno.

G. Pelegrinija so kaznovali, pa ne vem, če se pritoži g. P. sedaj v novej hiši, kamor se je priselil. Koliko izgledov bi se dalo naštet, ki jasno govore, da nij verjeti temu, kar nemčurji obljubijo pred volitvijo! —

Med meščane prištevamo tudi volilke. I teh je lepo število. Da bodo te vse na narodnej strani, tega se pač nij bati. —

O čestiti duhovščini tudi nij dvomiti, da bi ona edina delala izjemo, kajti kedar se bere in sliši denes oslovenski kranjski duhovščini, predstavlja si nehote najčistejšo personifikacijo neomahljivega, zvestega narodnjaka.

O učiteljih naših dalo bi se obilo, obilo pisati. Niti trenotek nam nij na mislih, da naši učitelji niso narodnjaki, to tudi vedno sami zaterjujejo, a vprašanje: obstoji narodnost samo v zatrjenji? — odprto. Skrb za famulijo premaguje le premnogokrat pri njih i mi še vedno ne moremo zadobiti prepričanja, da naši učitelji napredujejo v materijalnosti, če z nekimi gospodi hodijo. Mi gg. učiteljem nočemo vsiljevati svojega trdnega prepričanja o marsičem v Idriji, dovoljeno naj nam bode samo opozoriti na osobne razmere mej njimi i g. dr. Jenkom, kot zdravnikom.

Še nekoliko besedij o kandidatih. Nemškutarji kandidirajo menda g. Gariboldija. Bil je mož pred nekoliko leti kandidat narodne stranke proti Dežmanu, tudi Idričanu. Ah, da bi hoteli naši meščani isto tako dosledni biti, kakor g. Gariboldi. On je bil narodnjak — sedaj je naš sovražnik. Takrat smo ga navdušeno volili — sedaj zapustimo ga, ker se gotovo nij skazal vrednega našega zaupanja. Ako pa pogledamo nasprotno našega kandidata — g. dr. Jenka, spoznamo v njem moža, katerega ime ostane v Idriji na veke v spominu. V svoji ljubezni do ubozege prebivalstva idrijskega v svojem poštenem, pravičnem boji in v svojem neumornem delovanji za blagor Idričanov je dr. Jenko daroval samega sebe. Primerjamo torej pretečenost g. dr. Jenkovo z ono g. Gariboldija — brez dvombe se mora vsak odločiti za našega kandidata! Neodločne volilce, omahljive, bojzljive pak pre-

govarjamo, prepričajmo in s ponosom bode potem lahko dejal slovenski svet: V Idrijo se pojdite učiti prepričanja doslednosti, zvestobe in hvaležnosti. Cela kranjska dežela na Idrijo gleda in upa najti tam možje!

Iz Kranja 1. julija. [Izvirni dopis.] Ako vam denes zopet pišem, ne storim tega zavoljo tistega slabega dovtipa, ki ga je pred kratkim prinesel ljubljanski „Tagblatt“ in katerega šteje gospod Steinmetz mej svoje pregrehe. Der Witz war schlecht, der Stil war „unsagbar“ schlechter!

Denes je druga stvar, o katerej mi je govoriti. Ali govoriti moram z rezervo, vendar pa upam, da se bode o tej stvari še pozneje — v deželnem zboru govorilo.

Pred nekoliko dnevi je naš gospod okrajni glavar rektificiral imenik kranjskih volilcev. Potem pa so se razposlale legitimacije in vsakdo je menil, da je sedaj reč v redu. Ali človek misli, gospod okrajni glavar Derbitsch pa obrne!

Denes zjutraj se je na jedenkrat prikazal okrajnega glavarstva sluga na ulicah ter je obiskal trinajstero narodnih volilcev, jim pobral legitimacije ter opravičeval ta čin s tem, „da so se gospod becirksavtman zmotili, ter še le zdaj do prepričanja prišli, da ti trinajsteri volilci nemajo pravice do volitve!“

Tako je v enem hipu kasiranih 13 narodnih glasov in mi smo brez vsake pomoči proti temu obnašanju našega gospoda Derbitscha.

Le jedna tolažba nam ostane, da bode namreč narodna večina prihodnjega zbora vzela gospoda Derbitscha pod svoje krilo, ter skrbela za to, da

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

(Došel po končanem uredovanju.)

Kragujevac 3. julija. Srbska skupščina se je denes odprla. Knežev prestolni govor naglašja prizadevanja Srbije, da bi svoj narodni poklic dopolnila, pričakuje z zaupanjem sadu za prolito kri na korist vzhodnjih kristijanov, za dobiček človečanstva in bodočnosti Srbije. Zdaj je osoda kristijanov v mogočnejših rokah.

Knez govori dalje o svojem potovanju k ruskemu carju, pri katerem se je zahvalil za mogočno varstvo, ki ga je dajal car Srbiji. Car ruski ga je sprejel dobrohotno in mu zagotavljal, da bode on vedno za srbski narod po očetovsko skrbel. — Knez svetuje skupščini največjo previdnost, — ker bi kak napačen pravec, da celo kak prenagljen sklep mogel v tem odločevalnem trenutku oškodovati (kompromitirati) lepe nadeje, ki se zdaj Srbiji odpirajo. — Skupščina je volila Demetra Jovanovića za predsednika. Vlada ima veliko večino za sebe.

Domace stvari.

— (Iz Podvelba) se nam piše: Naznanjam vam, da pri nas v Podvelbu in v Podkrajju so se za našo narodno stranko volitve izvišile z narodno zmago; nemčurjev nij bilo, ker pri nas te grde zalege nij, pri nas veselo cvete mila slovenščina.

— (Iz Bleda) se nam 2. t. m. poroča: Tukajšnji volilci so izvolili pri prvotnih volitvah odločne narodnjake. Nemčurska stranka

napenjala je vse žile, ali zastoj. Slava vrlim narodnim Blejcem!

— (Iz Doberniča) na Dolenjskem: Pri tukajšnjih volitvah, katere so se vršile 25. t. m. in pri katerih je imelo voljenih biti 5 mož za občino doberniško, obsegajočo fari Dobernič in selo pri Šumberku, so bili izvoljeni vsi narodnjaki, na katere se je zanesti, da se ne bodo dali nemčurjem na limance ujeti.

— (V Kranjskej gori) so izvoljeni narodnjaki.

— (Iz litijskega okraja) se piše „Sl.“: Volitev volilnih mož za Trebeljevsko županijo, h kateri spadajo Janjče, Prežganje in Štanga je bila denes 25. jun. zjutraj. Štirje nemškutarji so sami sebe volili, a drugi vsi lepo 4 priporočene narodne možje, kateri so tudi vsi izvoljeni z 32, 36 jeden z 39 glasi in eden z 41 mej 46 volilci.

— (Iz Šmarce) pod Kamnikom, poroča „Sl.“. Dne 19. t. m. smo imeli volitev volilnih mož. Zavoljo obilnega dela na polji je bilo malo volilcev prišlo na volišče. Izvoljeni so zanesljivi možje, ki bodo trdno stali za narodno stran kljub vsemu prigovarjanju nemčurjev. Tudi po sosednjih občinah so izvoljeni narodni možje.

— (Iz Predvora) poroča isti list: Naši nasprotniki so bili svojo mrežo po vsej županiji raztegnili; občinski sluga je po vaseh več dnij nam torpede nastavljal ter navdušen pred šolo neki večer se hvalil: zmaga je naša (nemčurska). Narodna stranka pa je zvesto pazila na nemčurske ščurke in svojo dolžnost gotovo dobro spolnila. Dokaz temu je sijajen izid. Prišlo je bilo 45 volilcev odličnih mož; stali so, kakor gora — trdno.

— (Iz Trebnjega.) Borba je menda pri kraji. Pri nas in v okolici bilo je dosti viharo, na Mirni bilo bi kmalu preveč, klicali so žandarje.

— (Na Jesenicah), v Dovjem in na Koroškej Beli na Gorenjskem je voljeno 6 nemškutarskih volilnih mož. Uže nij bilo nobenega delavnega narodnjaka blizu in kmetje so se dali tujim logarjem itd. zapeljati!

— (Valvazorja) je včeraj izšel in razdajan bil 13. zvezek. Naročevanje tega dela je pri Blaznikovem faktorji g. Krajcu še odprto.

— (Črešnjev semenj) v ponedeljek se je tu slabo obnesel. „Denarja nij“, ta tožba nij bila še nikdar tako splošna. Živine je bilo precej prignane in so tujci še prilično pokupili.

— (Iz Sošice) se nam piše: Kakor višje gore v Istri, drjalo je tudi nižje doli pri nas hudo vreme te dni. Na bližnjem vrhu sv. Martina kder stoji cerkvena podrtina iskalo je devet pastirjev zavetja pred nevihto. Treščilo je v razvalino ubilo enega pseta, a dvoje pastirjev so nezavednih odnesli domov. Stari nauk: O hudej uri ne zahajaj pod drevje ali na visu lezeče predmete. — Dole v Rovinjskem selu napadlo te dni sedem lopovov na večer v kočiji potujočega gospoda z noži. Dobili pa so ptičke uže tisti večer, a zdaj študirajo filozofijo — v tamnici.

— (Krojač in kozelj.) Iz Vrtače se nam piše: Pretečenega meseca priklatila se je na Jelovico volkulja z dvema mladičema, katera je jela živino na naših planinah napačiti. Marsikdo je očistil si pihalnik, da bi če ne vgonobiti vsaj pregnati skusil to roparsko zver. Naš gozdni čuvaj, kateremu splošno vsled njegovega na kol obešenega rokodelstva pravijo „Žnidar“, mislil si je sam

pri sebi, spominjaje se kako v imenu je Rožman iz Kavnice, ko je onega leta zadnjega jelena pokadil, da bi ne bilo napačno za njega, ko bi svoje lovske in strelske umetnosti pri tej priložnosti častno pokazal in neko sumničenje, ki se je jelo na več krajih kazati, ne le omajal ampak ovrigel popolnem. Poprejšnji petek vstane ves bojaželen, toda bilo je še prezgodaj. Posedi nekoliko in naredi nekatere dime iz svoje kratko cevaste čelarce. Ker mu je ura, memo grede bodi povedano „stara šklema“, ostala, stopi sedaj pa sedaj na prag svoje planinske kočje pogledati, kedaj se bo kaj daniti začelo. Na nebu je bilo uže precej svitlo le tu pa tam je v oslabelem blišču brlela kaka zvezdica, a v gostem lesovji prostorne Jelovice bilo je še vse mračno. Starovje in grmovlje jemalo je se tiste podobe na se, katere si je le opazovalčeva domišljija domisliti mogla. Naš junak, čegar srce strahu ne pozna, pride ravno zopet enkrat na prag in sliši neko čudno šumenje ki nij bilo podobno, ne le jelove vrhove pripogavajočemu vetru, ne varnemu smukanju kake govedine. Volk je, prešine ga misel; stegne se po puško in ko na porobje gozda počasi stopi siva žival, vzdigne puško, pok za-grmi in veliko je bilo njegovo veselje, ko se zver zvali na tla. Prst na sprožilu druge cevi bliža se počasi in varno osodepolnemu kraju, a kdo bi popisal njegovo osupnenost in jeze, ko namesto volka leži pojemljajoč — domač kozel pred njim.

Dunajska borza 3. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	60 gld.	95 kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	66	25
Enotni drž. dolg v srebru	66	25
Zlata renta	72	30
1860 drž. posojilo	111	75
Akcije narodne banke	779	—
Kreditne akcije	144	40
London	125	10
Napol.	10	1/2
C. z. cekini	5	91
Srebro	09	30
Državne marke	61	50

Loterijske srečke.

V Linci 30. junija: 52. 75. 80. 18. 33.
V Trstu 30. junija: 88. 2. 6. 42. 39.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da po želji več prijateljev bo osnoval

privatno šolo za glasovir, gosli in petje
po najnovejši metodi.

Šola bo za odraslene in otroke. Natančnejšo se izve pri podpisanim na Marije Terezije costi, št. 5 v II. nadstropji, vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. Slavnemu občinstvu se priporoča tudi za poduk po hišah.

Z največim spoštovanjem

(174—1)

Anton Stöckl.

8 gld. obleka iz ruskega platna,
11 „ platnena obleka,
13 „ Lüster-obleka,
Rujavi in črni Lüster-Sackos od
4 gld. do 9 gld.,
Posebnosti v otročjih oblekah od
2 gold. 50 kr. do 10 gld.

pri

M. Neumann-u,

v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju redno izvršujejo in se ono brez ugovora zamenja, kar bi ne dopadalo. (170—2)